

ХРОНІКА ПОДІЙ

ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ РЕЗНІКОВ (до 80-річчя з дня народження)

12 листопада 2019 р. виповнилося 80 років з дня народження відомого вченого в області фізіології і патофізіології ендокринної системи, доктора медичних наук, професора, член-кореспондента НАН і академіка НАМН України, Заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата державної премії України, завідувача відділом ендокринології репродукції та адаптації ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка НАМН України» — Олександра Григоровича Резнікова.

Резніков О. Г. народився в Одесі. Після закінчення з відзнакою в 1962 р. Одеського медичного інституту ім. М. І. Пирогова протягом трьох років працював головним лікарем Сухо-Єланецької лікарні в Мико-

лаєвській області. У 1965 р. у вченій раді при Київському медичному інституті ім. О. О. Богомольця захистив кандидатську дисертацію на тему «Експериментальні дані про роль надниркових залоз в регуляції внутрішньочного тиску», в основі якої були матеріали студентських досліджень, виконаних під керівництвом член-кореспондента АМН СРСР Зайка М. Н. Після захисту Резніков О. Г. почав свою наукову діяльність в Інституті ендокринології і обміну речовин ім. В. П. Комісаренка МОЗ УРСР. У 1974 р. успішно захистив в Інституті фізіології ім. О. О. Богомольця докторську дисертацію на тему «Характеристика та механізм дії о, п'-дихлордіфенілдіхлоретану та інших інгібіто-

рів функції кори надниркових залоз» (науковий консультант — академік АН УРСР Комісаренко В. П.).

Резніков О. Г. пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до завідувача відділом. Саме в Інституті ендокринології він сформувався як вчений, блискучий експериментатор і мудрий керівник. У 1973 р. він організував і очолив лабораторію нейрогормональної регуляції розмноження, яка в 1991 р. була реорганізована у відділ ендокринології репродукції та адаптації. У 1984 р. Резнікову О. Г. присвоєно звання професора. У 1991 р. він був обраний член-кореспондентом АН УРСР (НАН України), в 1993 р. — член-кореспондентом, а в 2011 р. академіком НАМН України. У 1999 р. йому присвоєно звання Заслужений діяч науки і техніки України. Майже три роки обіймав посаду професора в університетах США та Канади. У 1997–1998 роках викладав в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» та користувався повагою і авторитетом серед студентів. Він співголова консультативно-експертної групи Державного експертного (в минулому фармакологічного) центру МОЗ України (з 1997 р.).

Ім'я Резнікова О. Г. широко відомо в наукових і медичних колах, Широко відомі його лекції для лікарів різних спеціальностей. Його дослідження мають велике теоретичне і практичне значення. Резніков О. Г. зробив вагомий внесок у дослідження проблем репродукції та стрес-реактивності, гормональної регуляції фізіологічних процесів, андрогензалежних захворювань, механізмів нейрогуморальної регуляції розмноження людини та тварин, стрес-реактивності, гіпоталамічних нейропептидів, ендокринної фармакології тощо. Фундаментальні теоретичні розробки Резнікова О. Г. знайшли практичне застосування. Під його керівництвом або безпосередньою участю створені препарати — хлодитан (засіб лікування раку кори надниркових залоз і хвороби Іценка–Кушинга), мазь ніфтоліду для лікування гірсутизму, таблетки ніфтолід та флутафарм для лікування раку простати і діагностики чоловічого гіпогонадізму

центрального генезу, флутафарм-феміна для лікування жінок з гіперандрогенними станами (спільно з ПАТ «Фармак»). Запропоновано новий метод лікування раку простати — низкодозова естроген-антиандрогенна терапія (спільно з Інститутом урології НАМН України). Розроблено та видано методичні рекомендації МОЗ з допологової профілактики порушень статевої диференціації мозку та з доклінічного вивчення різних фармакологічних препаратів. Висока кваліфікація і широка ерудиція дослідника дозволили Резнікову О. Г. виконати чимало актуальних досліджень, результати яких представлені в численних публікаціях: 34 монографіях, 6 підручниках із патофізіології та ендокринології, 22 авторських свідоцтвах і патентах, в 622 наукових трудах, опублікованих в зарубіжних та вітчизняних журналах.

Резніков О. Г. створив наукову школу з патофізіології ендокринної системи, віддає багато сил своїм учням. Під його керівництвом виконано 8 докторських і 25 кандидатських дисертацій. Наукові досягнення Резнікова О. Г. відзначені Державною премією УРСР в галузі науки і техніки, преміями ім. О. О. Богомольця та ім. В. П. Комісаренка НАН України (1983), академічними преміями з теоретичної медицини НАМН України, ім. акад. В. Я. Данилевського. Він нагороджений орденом За заслуги III-го ступеня, орденом Агапіта Печерського, почесними знаками «За наукові досягнення» НАН України, «Винахідник СРСР», почесними грамотами МОЗ України, президії НАН України, президії НАМН України, почесною медаллю ім. В. В. Підвисоцького НАН України.

Резніков О. Г. успішно поєднує наукову і громадську діяльність: заступник голови експертної ради (1998–2002) і член Науково-громадської ради ВАК України (до 2011), заступник голів Наукової ради з теоретичної і профілактичної медицини НАМН України (2000–2010), Комісії з питань біоетики при Кабінеті Міністрів та Президії НАН України (з 2001). Резніков О. Г. — фундатор і перший голова правління Асоціації репродуктивної медицини України, віце-президент Наукового товариства пато-

фізіологів України. Резніков О. Г. багато років був головою Київського обласного товариства патофізіологів та головою проблемної комісії МОЗ та НАМН України «Патологічна фізіологія та імунологія», головою семінару «Молекулярна медицина» НАН і НАМН України. Є членом редколегій провідних науково-медичних журналів, редактор-консультант Американського біографічного інституту. Його обрано почесним членом Міжнародного товариства нейроендокринологів, Міжнародної організації з вивчення мозку, Міжнародного товариства патофізіологів, членом президії правління Української асоціації ендокринологів. Його знають як одного із провідних організаторів міжнародних конгресів і симпозіумів в Україні та за кордоном.

Олександр Григорович Резніков — самовідданий вчений, дуже принциповий в науковій роботі, володіє блискучим аналітичним розумом, енциклопедичними знаннями, неабиякою працездатністю. Він прекрасний вчитель і організатор, яскрава особистість, при цьому інтелігентний, добрий, чуйний з справжнім «одеським» почуттям гумору у повсякденному житті.

Колектив ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» та редакційна колегія журналу «Проблеми ендокринної патології» сердечно вітають ювіляра, бажають йому міцного здоров'я, творчих успіхів, гідних учнів, нових ідей і звершень в самовідданій праці на науковій ниві.